

BÁNYAMESE

ÍRTA: MALINDOVSKY ÁKOS

- Biztosan le fogunk bukni! Még nem késő visszafordulni! - suttogott a lány enyhén remegő hanggal. Közben a hátizsákját szorongatva próbálta magát minél kisebbre összehúzni a láda mögött bujkálva. Mivel tizenkét éves korához képest is kicsinek számított, alig látszott többnek egy kis csomagnál. Hosszú barna haja összefogva be volt tűrve a sisakja alá, ami most kicsit a szemébe csúszott.

- Ezért tuti elvisznek a törpék álmunkban!

- Sshhhh! Nyugodj meg! Minden rendben lesz! - mondta halk megnyugtató hangon mellette barátnője, de nem rá nézett. Térdelve kukucskált ki a láda mögül. Feszülten figyelt. Hunyorogva fürkészte a félhomályos barlang termet. Sisakja mellette hevert a földön. Levette, nehogy a fejlámpa csillogása elárulja őket.

- Jajj Damira! Minek kellett ezt a nyávogó masinát elhozni? - Kérdezte a szomszédos láda mögött ülő társuk. Hátát a láda oldalának vetette, állát felszegte. Szemeit látványosan forgatta. - Huszonötven vagyunk az osztályban, miért pont Karent kellett bevenned a csapatba? - Majd nagyot sóhajtva fújta ki a levegőt, amitől az arcába lógó zöldre festett hajtincse meglendült egy pillanatra.

- Ezt jól megmondtad neki Nina! - kuncogott a negyedik alak. A fiú egy-két évvel idősebb volt a három lánynál, de rajta is ugyanaz a barna kezeslábas és egyen sisak volt, mint mindenkin itt bányavárosban.

Egyik kezét felhúzott térdén nyugtatta, és egy kulcsot forgatott benne.

- Hagyjátok már abba! Lucián, vigyázz arra a kulcsra, mert ha elveszted...

- Nyugi kislány! Nem azért tudtam megszerezni, mert béna va....

Ebben a pillanatban fény öntötte el a termet. A terem távoli mennyezetén, mint ha ezernyi nap kelt volna fel egyszerre. A temérdek apró fénypont eloszlatta a lent ólálkodó sötétséget, ami most visszahúzódott a falak mentén kígyózó csövek, a hatalmas fogaskerekek, valamint a falaknál felhalmozott ládák árnyékába.

A négy fiatal lélegzetvisszafojtva várt, hogy mi történik. Damira óvatosan kikémlelt ismét, de azonnal vissza is kuporodott, mert meglátott két alakot, akik a teremben jártak körbe. Most bukkantak ki a terem közepén parkoló hatalmas monstrum mögül. Fejlámpájuk segítségével világítottak be a sötét zugokba. Hangosan beszélgetve haladtak, miközben be-be néztek a ládák közé.

- Én mondom Gant, hogy megint csak patkányok járkálnak itt.

- Mint ha beszélgetést hallottam volna. Lehet, hogy valamelyik kölyök megint a Púposon akar játszani. Már többször belógtak ide, aztán úgy kellett őket lekergetni a gépről.

- Kulcs nélkül úgysem tudják beindítani.

- De ha valamelyik bűdös kölyök megcsúszik, és leesik onnan, aztán a nyakát töri, akkor engem vonnak

felelősségre. Márpedig ha húsz méterről lezuhannak, azt nem ússzák meg egy bokatoréssal.

Nina közben odalopakodott Damirához - Így meg fognak találni minket. Én elterelem a figyelmüket, ti pedig menjetek a Púposhoz. - Súgta, majd meg sem várva a választ kiugrott a ládák mögül. Kezeit feltéve távolodott a többiek rejtekhelyétől miközben hangosan odakiáltott a két férfinak. - Elnézést, eltévedtem! Meg tudnák mondani, hogy merre van a huszonhármás akna?

- Mit keresel itt te lány? - förmedt rá az egyikük, miközben keresztbe fonta kezét hatalmas mellkasán. Szemei csak úgy szikráztak a dühtől a sisak alatt.

Damira fejét csóválva nézte a jelentet. Majd oldalra fordult, és látta, hogy Lucián szinte megbabonázva, csodálattal nézte, amit Nina művelt. A fiú számára biztosan rettentő hősiesség volt, amit tett.

- Pasik...- sóhajtott Damira, majd egyik kezével megragadta a fiú vállát, a másikkal pedig a mellette kuporgó Karent. - Indulás! - suttogetta.

Halkan, gyors léptekkel vágta át a termen a nagy monstrum felé. Minden nap látott ilyen gépeket közlekedni bányaváros útjain, de Damirát mégis lenyűgözte, hogy milyen hatalmas volt ez a jármű. Az ércszállító már pusztán méreteivel is tekintélyt parancsolt. Mint egy hatalmas kőszikla, úgy pihent a terem közepén. Három ember magas kerekeiből mindkét oldalt négy-négy tartotta az iszonytató súlyt. Hat emelet magasan tornyosult az út fölé. Minden

szintjén fülkék, karok és csövek tarkították külsejét. Létrák és korlátok segítették a különböző szintek közötti közlekedést. Koszos, halványsárga színét csak a kopott figyelmeztető feliratok piros foltjai törték meg.

Amint elérték az alsó létrát, ami a gép oldalán a kerekei között nyúlt le, Damira megállt, hogy bevárja társait. Lucián érkezett elsőként. Azonnal fel is szökkent, és elkezdett mászni a legfelső szinten lévő vezető фуlke felé. Karen kicsit lemaradva, erősen zihálva jött mögötte. Amikor odaért, Damira lenézett a lány kezében lévő hátizsákra, amit még mindig erősen szorított.

- Sikerült elhozni mindent, amit kértem? - kérdezte.
- Igen. Lazurit, Malachit, Realgár és Limonit port is hoztam. - lihegte az apró lány, miközben próbált levegőhöz jutni.
- Ügyes vagy. A tűzoltó gépek tartalya a negyedik szinten van. Kezdd el betölteni a port. - mondta Damira. Még egyszer visszanézett az örök felé, majd elkezdett mászni fölfelé társai után.

Nina hevesen gesztikulálva magyarázott a két férfinak ártatlanságát bizonygatva, amikor a Púpos motorjai velőt rázó robajjal felbőgtek. A barlang falain hangosan visszhangzott a motor hangja újra és újra nyomást gyakorolva a dobhártyára. Az örök tátott szájjal fordultak a hatalmas monstrum felé. - Hogy a sújtólég csapja telibe az átkozottakat! - káromkodott az egyikük.

A lány kihasználva a pillanatot sprintelni kezdett a jármű irányába, ami most már lassan gurult a terem kijárata felé. Nina minden erejét összeszedve futott, miközben Damira a második szint korlátján kilógva biztatta még gyorsabb tempóra.

Az egyik férfi a lány nyomába iramodott, de a másik egy oldal zugban leparkolt motor felé vette az irányt.

A Púpos egyre gyorsabb tempóban dübörgött kifelé. Luciánnak nem volt nagy tapasztalata a vezetésben, de pont ebben a félévben tanították nekik a nagygép kezelést, és még elég élénken éltek benne a tanultak. Minden energiát a motorhoz irányított, miközben igyekezett figyelni, hogy nehogy leégjen a túl nagy terheléstől. Bár ezek a gépek nem voltak nagy sebességre tervezve, egy futó emberhez képest mégis gyorsan mentek.

Mire Nina elérte a létra alsó fokát és felugrott rá, már kikanyarodtak az útra, ami a város központjába vezetett. Ezek a közlekedő alagutak szűkebbek voltak a nagy termeknél. Csak olyan magasra vájták őket a sziklában, hogy a legnagyobb gépek, mint például ez is éppen elférjenek benne. Nina fejtől alig egy méternyire suhantak el az alagút falára szerelt lámpák, miközben mászott felfelé. Már majdnem felért az első szintre, amikor a gép rándult egyet a sebességváltás miatt. Megcsúszott a lába, és elkezdett zuhanni. Egyik kezével megkapaszkodott a létra oldalában, de a lendület hátracsapta, és a bakancsa sarka hozzáért a mellette dübörgő kerékhez, ami olyan erővel kapta el, hogy le is verte a lány lábáról. Nina magában hálát

adott, hogy nem szerette bekötni teljesen a cipőfűzőt. Aztán megpróbált a másik kezével is megkapaszkodni, de nem sikerült. Túl erősen rázott a gép, és már a kapaszkodó kezének ujjai is kezdtek síkossá válni az izzadtságtól.

Damira ezt látva odaugrott a lejárathoz, majd kezét és lábát a létra oldalához szorítva lecsúszott az első szintre. Innen szinte lépés nélkül vetődött a legalsó létrához. Hasra érkezett, és előre nyújtott kezével az utolsó pillanatban ragadta meg barátnője kezeslábasának a szélét, amikor annak ujjai éppen lecsúsztak a létráról. Mindketten felsikoltottak az ijedtségtől, majd közös erővel lassan, zihálva felmásztak biztonságba. Az első szinten kuporogva, egymásba kapaszkodva nézték a mellettük suhanó falat. Majd visszaneéztek az utánuk futó űr felé. Ő most az út közepén állt, ledermedve, halálra sápadt arccal. Megviselte a látvány, hogy egyikük majdnem a hatalmas kerekek halálos szorításába került. Remegő kezével megtörölte verejtékező homlokát. Ebben a pillanatban, kis egyszemélyes motor suhant el mellette, amin kollégája elszánt arccal húzta a gázt, hogy utolérhesse a nála számtalanszor nagyobb monstrumot.

Damira felkelt, letörölte a félig kicsordult könnycseppet szeméből, és elkezdett mászni a felső szint felé. - Ha kifújtad magad mássz fel, és segíts Karennek betölteni a port - mondta erőltetett

nyugalommal. De hangja enyhén remegett az átélt izgalmaktól.

Amikor felért a vezető fülkébe Lúcián magából kikelve rivallt rá - Mi a fenét csináltatok? Majdnem odavesztetek! Láttam a tükörben mindent!

- Baleset volt! Nina megcsúszott, de rendben van - válaszolta kissé feldúltan Damira, majd leült az egyik székbe. Most ült először egy ekkora gép vezetőfülkéjében. Csodálkozva tekintett körbe. Hatalmas helység volt. Elöl egy három méter magas és a kocsi teljes tízenöt méteres szélességét lefedő szélvédőn lehetett kinézni az alagútra. Mindkét oldalt tucatnyi tükör segített, hogy a gép oldalát is lehessen látni. Az egyik sarokban szerszámok és kötél pihent a falra akasztva. A fülke hátfalát világító gombok és kapcsolók hada népesítette be. Már-már szép. Mint, ha szentjánosbogarak szállták volna meg a falat, gondolta Damira, de a pillanatnyi elkalandozásból a fiú hangja térítette vissza.

- Figyelsz rám egyáltalán? Én elhiszem, hogy nagyon meg akarod mutatni mindenkinek, hogy mit tudsz, de nem ér annyit az egész, hogy bárki is megsérüljön! - mondta egy fokkal higgadtabb, de még mindig dühös hangon a fiú, miközben ujjai fehéredtek a kormányon.

- Azt hiszed, ezt magam miatt csinálom?! - csattant fel a lány - Bányaváros haldoklik! A szíve mélyén mindenki érzi, de a felnőttek túl elfoglaltak a munkával, hogy észre vegyék. Emlékszel mi történt Pirit néniel? Egyik nap felkelt, és elindult a városból kifelé az egyik alagúton. Csak ment, és ment, és azóta

nem látta senki. Akik utoljára látták azt mondták, olyan szürke volt az arca, mint maga a szikla. Egyszerűen elment meghalni!!! - kiabálta, most már könnyeivel küszködve Damira.

- De miért hiszed, hogy egyetlen bolond vénasszony az egész városunk végét jelzi? Ez hülyeség! - kontrázott a fiú.

- Valóban? Mi van, ha a szüleink a következők? Erre nem gondoltál? Mi van, ha egyik reggel ők döntenek úgy, hogy itt hagynak mindent, és inkább véget vetnek az életüknek? Csak robotolnak a szürkeségben, amíg el nem kopnak, mint a kő a víz alatt. Mikor meséltek neked utoljára bármit is? Mikor ültek le veled játszani? Mikor beszélgettek? Mikor.... - meg kellett állnia, hogy visszanyelje könnyeit. - Mikor láttad őket utoljára mosolyogni? - suttogta hüppögve a lány. Majd kis szünet után felnézett egyenesen a fiú szemébe, és eltökélten hozzátette.

- Te nem próbálnád meg megmenteni a lelküket?

Lúcián nem válaszolt. Elkomorodva állta a lány tekintetét néhány másodpercig, majd előre fordult és gázt adott.

Tizenöt perccel később már mind a négyen a vezető fülkében ültek, és csendben nézték az alattuk rohanó alagutat, miközben az elsuhanó lámpák hangjának monoton ritmusát hallgatták.

- Még mindig követ minket az őr? - kérdezte Karen aggódva.

- Igen. Néha látszik a tükrökben, de ne aggódj! Itt túl szűk az alagút, hogy mellénk kerülhessen, és

felmásson. Már csak pár perc kell. Utána aztán visszakaphatja a Púpost, ha annyira kell neki. - válaszolt Lucián.

- Szerintetek sikerülni fog? - nézett barátnőire Karen.

- Remélem. - mondta halkán Nina, miközben a megmaradt fél pár cipőjének fűzőjét babrálta. Amióta majdnem lezuhant, nem sok kedve volt beszélgetni. Sok balhét átélt már, de sosem került ennyire közel a halálhoz.

- Muszáj, hogy sikerüljön. - válaszolta Damira.

Majd felgyorsultak az események. A távolban fény derengett fel az alagút végén.

- Látjátok? Az már a központi terem! - Kiáltott fel lelkesen Lúcián. Majd oldalra kapta a fejét.

A jobb oldalon eltűnt mellőlük a fal és egy másik alagút csatlakozott ahhoz, amin ők haladtak. Szinte azonnal hallották, ahogy felvisít a kis motor hangja, majd egy csattanás hallatszott. Damira kiszaladt a jobb oldali korláthoz és ijedten kiabált vissza a többieknek.

- Az ór! Átugrott és felfelé tart! - sikította.

Visszarohant a fülkébe, és bezárta az ajtót. Elnézett a közeledő kijárat felé. Pedig már olyan közel vagyunk - gondolta. Végtelennek tűnő másodpercek után az ajtó ablakában hatalmas alak jelent meg. Zihált és verejtékezett. Dühös baritonját még az ajtón keresztül is hallották, miközben öklével verte azt - Átkozott kis patkányok! Állítsátok meg a gépet azonnal! Tenni fogok róla, hogy mindannyian a legmélyebb, legsötétebb aknákból dolgozzatok életetek végéig! - fröcsögte magából kikelve. Majd hátra lépett egyet a

külső korláthoz, és lábával hatalmasat rúgott az ajtóra. Ezt már nem bírta ki a szerkezet. Iszonytató recsenéssel kiszakadt a helyéről. Damira és Karen felsikoltottak.

- Vegyétek át a kormányt! - kiáltotta Lúcián, majd az Őrre vetette magát. Fiatal kora ellenére jó kiállítású fiú volt, de még így is eltörpült a férfi méreteihez képest. Azonnal látszott, hogy nem veheti fel a versenyt az Őr erejével. Az felemelte hatalmas öklét, hogy lekeverjen egyet a fiúnak, de ebben a pillanatban Nina is ráugrott, és teljes súlyával ránehezedett a vaskos karra.

A Púposon egyre erősödő remegés futott végig. Először enyhén kacsázni kezdett a gépezet, majd a baloldalon még mindig futó fal elkezdett vészesen közeledni. - Látjátok nyomorultak! Szétesik a gép! Kilazult az egyik kerék! Ez a gép nem bírja már ezt a terhelést! Mind meghalunk, ha nem állunk meg azonnal! - dörögte az Őr miközben a két gyerekkel viaskodott.

- Nem állhatunk meg! - Kiáltotta Damira. Odaugrott a kormányhoz, és teljes erejéből elkezdte húzni. Azonban a kormány nagyobb ellenállást tanúsított, mint sejtette. A szörnyeteg nem akart engedelmeskedni az akaratának. Fogait összeszorítva feszítette meg izmait, hogy visszaterelje a monstrumot az út közepére. Közben az alagút kijárata egyre közeledett. Már csak néhány méter hiányzott.

Ekkor az Őr stratégiát változtatott. Ahelyett, hogy lebirkózná a két gyereket, elindult a kormány és a

vezérlőpult felé, magával húzva a belé kapaszkodó fiút és lányt.

Damira felsikoltott, amikor látta, hogy felé közeledik a férfi. Minden pillanattal közelebb került hozzá. Vajon eléri őt, és megállítja őket, mielőtt kiérnek a központi terembe? Már felkészült, hogy a hatalmas hadonászó kéz, a következő suhintással őt fogja félre söpörni a kormánytól, de ebben a pillanatban a kéz megállt a levegőben. Damira felnézett, és látta, hogy most már Karen is a férfi hátán kapaszkodik és üres hátizsákját csuklyaként a fejére húzta. Az őr vakon hadonászott a levegőben, miközben jobbra-balra tántorgott.

Egy pillanattal később fény árasztotta el a fülkét! Kértek az alagútból be a központi terembe. Ez volt bányaváros központja. A terem túlsó falai szinte nem is látszottak, olyan messze voltak. Körben a fal mentén több szint magasan gépárusok, érckereskedők, étkezdék és javító mesterek műhelyei, boltjai tarkították a falakat. Lámpákkal és kereszteződésekkel tarkított utak rengetege pókháló szerűen szötte be a helységet. Rajtuk a Púposhoz hasonló hatalmas gépek vonultak, hogy aztán a több tucatnyi feketén tátongó alagút kijárat valamelyikében eltűnjenek a szem elől. A mennyezet fényeit, a keresztül-kasul futó függő csillék véget nem érő sora takarta ki újra és újra, árnyékot vetve a talajra. Ott pedig barna kezeslábasba öltözött emberek százai vonultak komoran, fásultan úti céljuk felé.

Azonban mindenki felkapta a fejét, amikor az elszabadult monstrum felbőgve kirozott az egyik

alagútból. Damirának hunyorognia kellett a hirtelen erős fény hatására, de nyomban el is kerekedtek a szemei, amint meglátta az úton előttük parkoló gépet.

- Kapaszkodjatok! - kiáltotta, majd mindkét lábával rátaposott a fékre, kezével pedig rácsapott a vészfék gombra is. A Púpos remegni kezdett, mint a láncából szabadulni akaró szörnyeteg. A második rándulásnál hatalmas fémes reccsenés hallatszott, majd a kilazult kerék kifordult a helyéről, és a gép alá ékelődve húzott szikraesőt a monstrum mögé. Ez akkorát dobott a gépen, hogy a fülkében mindenki repült egyet, majd az első fal tövében ért földet. Az ércszállító sebzett vadhoz hasonlóan lassult, majd csikorogva, nyikorogva megállt. A Púpos motorja még egyszer utoljára felhörgött, majd elhallgatott.

A teremben egy pillanatra síri csend lett. Mint ha még az állandóan zakatoló gépek zaja is elhalkult volna, ahogy az emberek meglepődve és kérdően bámulták az imént lejátszódott jelenetet. Senki nem szólt, csak álltak és várták, hogy mi történik.

Mindenki jól van? - érdeklődött Damira, miközben nagyokat nyögve felállt.

Ez jó buli volt, de ne ismételjük meg, jó? - mondta Nina, miközben lelökte magáról Lúciánt, aki megpróbálta egész testével védeni őt az eséstől.

Átkozott kölykök! - hörögte az őr még mindig a táskával a fején, de nem mozdult meg.

Ideje befejezni! - szólt Karen Damirára nézve, és elmosolyodott. A pöttöm lányon nyoma sem látszott már a kezdeti rettegésnek.

Damira feltápászkodott, és odament a tűzoltó rendszer irányítófelületéhez. Kezét a nagy piros kioldó gombra tette. Körbe nézett három társán, akik biztatóan bólintottak. Megnyomta a gombot.

A Púpos oldalain a szélrózsa minden irányában oltó ágyúk fordultak ki. Hallották, ahogy a kompresszorok felpörögnek, majd a monstrum elkezdte magából ontani a kőzetporokkal kevert oltóanyagot. Az égbe szökő habosított anyagot a porok sárgára, pirosra, kékre, és zöldre színezték. Mint egy szivárványszínű vulkán kitörés, úgy tört az égnek az anyag. Folyamatosan keveredve, új és új színeket alkotva oszlott szét a levegőben. A helység szürke teremből színpompás csarnokká változott egy pillanat alatt. Az emberekből ekkor szakadt fel először hang. Sóhajtozva, meghatódva sugdolózni kezdtek, miközben nézték a csodát. Ölekeztek, mutogattak, és nevettek. Az oltóanyag előbb sokszínű felhőt alkotott, majd lassan, tarka esőként szitált az emberek közé. A három barátnő egymásba karolva állt a vezető fülke ajtajában. Ámulva, sírva és nevetve gyönyörködtek a látványban. Mögöttük Luciánnak is kicsordult a könnye, de gyorsan letörölte, mielőtt bárki megláthatta volna.

Még hosszú percekbe telt mire elült a pára a teremben. Miután már egyetlen buborék sem maradt, csak akkor indultak az emberek lassan ismét a dolgukra.

Aznap este Damira hosszú idő után végre beszélgetett a szüleivel. Ennek ugyan egy része az ő büntetéséről

szólt, de nem bánta. Mosolyogva hallgatta végig fejmosásukat, majd megölelte őket, és elmesélte nekik az egész történetet töviről hegyire. Ezután vidáman vonult szobájába, ahol elalvás előtt még sokáig újra és újra lejátszotta fejében a történeteket.

Odakint, a központi teremben szokásosan munkába indultak az automata tisztítók. Lassan haladva eltakarították a színes foltokat, melyek a padlót és a falakat borították. A város ismét szürkébe burkolózott. Visszatért minden a régi kerékvágásba.

De aznap este bányaváros minden lakója, legyen fiatal vagy idős, a szivárvány színeivel álmodott. És az emberek mosolyogtak álmukban.

